

10 **Samengevoegde vragen van**

- **Gaby Colebunders aan Pierre-Yves Dermagne (VEM Economie en Werk) over "De sancties voor de werkgevers in het kader van de re-integratie van langdurige zieken" (55024005C)**
- **Gaby Colebunders aan Pierre-Yves Dermagne (VEM Economie en Werk) over "De hervorming van re-integratietrajecten" (55024401C)**

10 **Questions jointes de**

- **Gaby Colebunders à Pierre-Yves Dermagne (VPM Économie et Travail) sur "Les sanctions infligées aux employeurs dans le cadre de la réintégration des malades de longue durée" (55024005C)**
- **Gaby Colebunders à Pierre-Yves Dermagne (VPM Économie et Travail) sur "La réforme des trajets de réintégration" (55024401C)**

10.01 Gaby Colebunders (PVDA-PTB): Mijnheer de minister, eind 2021 zette de minister van Sociale Zaken reeds verschillende concrete stappen, zoals de invoering van terug-naar-werkcoördinatoren en van een zeer beperkt kader voor de responsabilisering van de ondernemingen.

Van de werkgevers zal maar 0,9 % worden gecontroleerd op hun bovenmaatse aantal langdurig zieke werknemers. De minister van Sociale Zaken minimaliseert het sanctionerende karakter van de maatregelen inzake het bovenmaatse aantal langdurig zieken. Hij verwijst naar enkele sanctiemechanismen onder uw bevoegdheid: de sancties in verband met de redelijke aanpassingen in artikel 4, 12° van de antidiscriminatiewet van 10 mei 2007, de sancties voor inbreuken op de regelgeving inzake de preventie van psychosociale risico's op het werk in artikelen 119 en 122, 5° en sancties voor andere inbreuken op de wet van 4 augustus 1996 inzake het welzijn op het werk en de codex over het welzijn op het werk.

Kunt u van elk van de sanctiemechanismen aangeven of zij in de loop van 2019, 2020 en 2021 regelmatig zijn toegepast? Zo niet, hoe komt dat?

Geeft de sociale inspectie prioriteit aan de controle op dergelijke inbreuken?

Hoeveel sociale inspecteurs worden momenteel ingezet om dergelijke inbreuken actief op te sporen?

Bent u van plan dergelijke controles te versterken?

Ik heb ook een vraag over de hervorming van de re-integratietrajecten.

Eind vorig jaar publiceerde het Rekenhof een audit over de effectiviteit, de tekortkomingen en de evalueerbaarheid van de re-integratietrajecten voor langdurig zieken. Als minister van Werk bent u verantwoordelijk voor het zogenaamde traject-WASO en juist over die trajecten is de audit erg kritisch.

De kritiek slaat niet enkel op de zogenaamde ontslagmachine, maar gaat verder. Zo is er bij de trajecten-WASO een beperkt hogere uitstroom naar werk, maar ook een veel hogere uitstroom naar werkloosheid. Kortom, de trajecten werken niet goed.

Samen met uw collega van Sociale Zaken reageerde u al schriftelijk op de audit. Ik heb echter nog enkele vragen. Hoe zult u ervoor zorgen dat de trajecten-WASO tot meer aangepast werk leiden bij de eigen werkgever? Welke stappen zet u en tegen wanneer?

Zal de regering ook voor de WASO-trajecten sancties invoeren voor de langdurig zieken?

Hoe ziet u de ruimere ondersteuning van de arbeidsartsen, waarvan sprake is in het antwoord aan het Rekenhof? Hoe en tegen wanneer plant u die ondersteuning te organiseren?

De trajecten zijn moeilijk te evalueren door een gebrek aan informatie.

10.01 Gaby Colebunders (PVDA-PTB): Fin 2021, le ministre des Affaires sociales a pris des mesures, telles que l'instauration des coordinateurs du retour au travail, et il a fixé un cadre restreint pour la responsabilisation des entreprises. Il s'est référé à quelques mécanismes de sanction relatifs aux aménagements raisonnables, aux infractions à la réglementation en matière de prévention des risques psychosociaux au travail, et à d'autres infractions à la loi sur le bien-être au travail. Ces sanctions ont-elles été régulièrement appliquées en 2019, 2020 et 2021? L'inspection sociale accorde-t-elle la priorité aux contrôles en la matière? Combien d'inspecteurs y sont-ils affectés? Le ministre va-t-il renforcer ces contrôles?

Fin de l'année dernière, la Cour des comptes a publié un audit sur l'efficacité, les lacunes et l'évaluabilité des trajets de réintégration des malades de longue durée. On observe dans les trajets ETCS – Emploi, Travail et Concertation sociale – une légère augmentation des retours au travail, mais également une augmentation nettement plus importante de la proportion de personnes qui se retrouvent au chômage. Comment le ministre veillera-t-il à ce que les trajets ETCS conduisent à un travail plus adapté auprès du même employeur? Va-t-on également sanctionner les malades de longue durée dans ce cadre? Comment le ministre envisage-t-il de soutenir les médecins du travail? Comment assurera-t-il un monitoring plus détaillé des trajets? Comment va-t-il veiller à contenir la proportion de personnes qui se retrouvent au chômage?

In uw antwoord aan het Rekenhof stelt u te zullen inzetten op meer en gedetailleerder monitoren. Wat zult u daartoe precies doen?

De werkloosheidsuitkering is laag en degressief. Wat is uw mening over de uitstroom uit de WASO-trajecten naar werkloosheid? Wat zult u doen om die uitstroom tegen te gaan?

10.02 Minister **Pierre-Yves Dermagne**: Mijnheer Colebunders, de naleving van de bepalingen van de codex over het welzijn op het werk inzake het re-integratietraject wordt niet systematisch gecontroleerd door de sociale inspecteurs. Sinds het begin van de coronacrisis werd prioriteit gegeven aan de systematische controle op de naleving van de coronamaatregelen op de werkplaats.

Indien een werknemer een ongunstig antwoord ontvangt, kan hij of zij evenwel beroep aantekenen bij de arts-sociaal inspecteur die bevoegd is voor de controle op het welzijn op het werk. De arts-sociaal inspecteur moet dan de preventieadviseur, arbeidsarts en de arts van de werknemer oproepen voor overleg. De sociaal inspecteur kan ook de werknemer oproepen, om hem te horen. Tijdens het overleg nemen de drie artsen een beslissing bij meerderheid van stemmen. Bij afwezigheid van de behandelende arts of de arbeidsarts of bij uitblijven van overeenstemming tussen de aanwezige artsen neemt de arts-sociaal inspecteur zelf de beslissing.

Er werd in 2019 149 keer, in 2020 131 keer en in 2021 186 keer beroep aangetekend tegen de beslissing van de preventieadviseur-arbeidsarts. Het registratiesysteem van de administratie maakt geen uitsplitsing van de cijfers mogelijk. Op basis van een handmatige telling in de individuele dossiers voor de periode 2017-2019 is echter gebleken dat ongeveer de helft van de beroepen betrekking heeft op re-integratie.

Daarnaast worden acht extra inspecteurs aangeworven voor de controle van het welzijn op het werk.

10.02 **Pierre-Yves Dermagne**, ministre: Le respect des dispositions relatives au trajet de réintégration ne fait pas l'objet d'un contrôle systématique par les inspecteurs sociaux. Depuis le début de la crise sanitaire, le contrôle systématique du respect des mesures de lutte contre le coronavirus est devenu prioritaire. Un travailleur salarié peut néanmoins toujours introduire un recours auprès du médecin inspecteur social chargé du contrôle du bien-être au travail, qui doit alors convoquer le conseiller en prévention, le médecin du travail et le médecin du travailleur en vue d'une concertation. L'inspecteur social peut convoquer le travailleur pour qu'il soit entendu. Durant les concertations, les trois médecins prennent une décision à la majorité des voix. Si l'un des médecins n'est pas présent ou en l'absence d'accord, c'est le médecin inspecteur social qui prend la décision.

Les décisions du conseiller en prévention-médecin du travail ont, à plusieurs reprises, fait l'objet de recours: 149 recours ont été enregistrés en 2019, 131 en 2020 et 186 en 2021. Sur la base d'un comptage manuel pour 2017-2019, il apparaît qu'environ la moitié des recours est liée à la réintégration. Huit inspecteurs supplémentaires seront, par ailleurs, recrutés pour le contrôle du bien-être au travail.

10.03 **Gaby Colebunders** (PVDA-PTB): Als het gaat over het responsabiliseren van de werkgevers, hebt u minstens evenveel te zeggen als uw collega bevoegd voor sociale zaken. Uw collega verwijst ook graag naar u en uw bevoegdheden, maar van u zie en hoor ik voorlopig heel erg weinig.

Uit onze rondvraag blijkt trouwens dat de sanctiemogelijkheden waarvoor u bevoegd bent, zo goed als niet toegepast worden.

10.03 **Gaby Colebunders** (PVDA-PTB): Lorsqu'il est question de responsabilisation des employeurs, le ministre semble être aux abonnés absents. Nous voulons que les employeurs soient soumis à davantage de contrôle et de pressions pour proposer du travail

Eigenlijk bevestigt u dat hier ook. Als het gaat over de controles van de sociale inspectie, mis ik een echt plan om het beter te doen.

Wij willen meer controle en meer druk op de werkgevers om in werkbaar en aangepast werk te voorzien. Om te beginnen, zijn er veel meer aanwervingen nodig dan u hebt aangekondigd, in alle provincies. De cijfers spreken toch voor zich. Wat de re-integratietrajecten voor werknemers betreft, één ding is mij duidelijk: de activering faalt. In uw traject is na zeven kwartalen of een jaar en zeven maanden ongeveer een derde van de begunstigden aan het werk. Dat is veel te weinig.

Men moet zorgen dat wie wil werken, kan werken. Maar om dat te doen, moet u de werkgevers voor hun verantwoordelijkheid durven te plaatsen. Zij zorgen gewoon niet voor aangepast werk. Ik heb wekelijks contact met vakbondsafgevaardigden, ook in grote bedrijven. Het wordt steeds moeilijker om dergelijke werknemers te plaatsen, omdat er geen goodwill is. Dan lukt het nooit.

Het is goed om u te horen bevestigen dat er geen sancties komen voor de trajecten voor werknemers, maar waarom voert minister Vandenbroucke ze dan wel in? Dat is toch discriminatie van de ene zieke tegenover de andere, enkel op basis van hun statuut? De sociale partners pleiten voor vrijwilligheid, net zoals de PVDA-PTB. Ik hoop dat u alsnog tot uw zinnen komt en alle sancties voor zieken in alle trajecten schrapt.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

faisable et adapté. En ce qui concerne les trajets de réintégration des travailleurs, l'activation ne fonctionne pas.

Et si j'apprends qu'il n'y a pas de sanctions pour les trajets des travailleurs, pourquoi le ministre Vandenbroucke les instaure-t-il? Tout comme les partenaires sociaux, nous plaçons pour une base volontaire, sans sanctions?

De nieuwe procedure zou kunnen opstarten vanaf 9 maanden. Hoelang zal zij duren?

Hoe garandeert uw nieuwe procedure dat de ont koppeling tot minder ontslagen zal leiden? Wat zijn uw denksporen ter zake? Hoe zult u een bovenmaats aantal van dergelijke ontslagen monitoren?

Of wil u dat niet, om de werkgevers geen administratieve overlast te bezorgen?

11.02 Minister **Pierre-Yves Dermagne**: Mijnheer Colebunders, wij zullen het re-integratietraject om werkgevers en werknemers te ondersteunen bij de terugkeer naar het bedrijf inderdaad loskoppelen van de procedure voor ontslag wegens medische overmacht.

Er zal daarom een nieuwe, aparte procedure worden uitgewerkt die pas zal kunnen worden opgestart wanneer een werknemer minimaal 9 maanden arbeidsongeschikt is. De bedoeling is alle werkgevers en werknemers te stimuleren het gesprek met elkaar aan te gaan. Wij willen alle kansen geven om het mogelijk te maken dat de werknemer opnieuw aan de slag kan gaan bij de werkgever. De duur van de procedure zal afhankelijk zijn van de concrete omstandigheden in elke afzonderlijke situatie.

Een voorontwerp van wet waarin de nieuwe procedure is opgenomen, werd voorgelegd aan de Nationale Arbeidsraad en ik heb de sociale partners gevraagd mij uiterlijk tegen eind februari hun advies te bezorgen. Door het nieuwe re-integratietraject los te koppelen van de nieuwe procedure wegens medische overmacht zorgen wij ervoor dat de re-integratietrajecten werkelijk worden gebruikt waarvoor zij bedoeld zijn, de re-integratie van werknemers na een periode van ziekte op hun eigen werkplek, al dan niet met passend werk.

De preventiediensten zal worden gevraagd nauwkeurige statistieken bij te houden over zowel de nieuwe re-integratietrajecten als de medische procedures van overmacht, waarbij de bedrijfsartsen een cruciale rol spelen. Op die manier krijgen wij een duidelijk beeld van het aantal trajecten en kunnen wij het beleid zo nodig aanpassen.

11.03 **Gaby Colebunders** (PVDA-PTB): Mijnheer de minister, ik zie dat u er wel werk van wilt maken, maar tot vandaag worden mensen in re-integratietrajecten nog altijd zomaar ontslagen. Dat moet zo snel mogelijk wijzigen. Er is haast bij. Het is jammer dat dit niet sneller kan gaan onder uw beleid. Hoe kan men een beleid voeren, terwijl men niet weet wat er op het terrein gebeurt? U zegt wel dat u bepaalde actoren erbij zult betrekken en dat u contact zult hebben met de sociale partners, maar uiteindelijk klaagt het Rekenhof ook het gebrek aan cijfers aan.

Toch weigert u de werkgevers zelf op hun verantwoordelijkheid te wijzen en hun te vragen om enkel maar een formuliertje in te vullen met de reden waarom die mensen juist ontslagen zijn. Er zijn twee maten en twee gewichten: als zieken hun vragenlijst niet invullen, kunnen zij een deel van hun uitkering verliezen, maar voor de andere kant is dat niet zo. Ik ben eerlijk gezegd niet gerustgesteld. Ik wil

11.02 **Pierre-Yves Dermagne**, ministre: Une dissociation est effectivement prévue. La nouvelle procédure ne pourra être engagée qu'après au minimum neuf mois d'incapacité de travail, de manière à encourager les employeurs et les travailleurs à établir le dialogue. La durée de la procédure dépendra des circonstances concrètes.

L'avant-projet de loi a été soumis au CNT et l'avis des partenaires sociaux est attendu d'ici la fin février. Grâce au découplage, des trajets de réintégration peuvent être utilisés aux fins pour lesquelles ils ont vraiment été conçus.

Les services de prévention seront invités à tenir à jour des statistiques précises concernant les nouveaux trajets de réintégration aussi bien que les procédures médicales de force majeure. La politique suivie en la matière sera adaptée si nécessaire sur cette base.

11.03 **Gaby Colebunders** (PVDA-PTB): Il faut modifier d'urgence la politique suivie. La Cour des comptes dénonce le manque de chiffres, ce qui empêche de mettre en œuvre quelque politique que ce soit. On ne demande pas des comptes aux employeurs alors que les malades peuvent perdre une partie de leur indemnité s'ils ne répondent pas au questionnaire. Je veux des garanties qu'une nouvelle procédure ne comportera aucune nouvelle possibilité de contournement.